

Posudek na diplomovou práci Mgr. L. Takacz: Souvislost psychosociálních faktorů perinatální péče s patientskou spokojeností, průběhem porodu a zahájením kojení

Téma diplomové práce je velmi aktuální a společensky závažné: zabývá se vymezením faktorů, důležitých pro spokojenost žen v českých porodnicích, a zjišťováním souvislosti těchto faktorů s průběhem porodu a zahájením kojení.

Předkládaná práce má 147 stran a 24 stran příloh, které převážně tvoří dotazníky psychosociálního klimatu porodnice. Zařazení dotazníků do příloh je velmi užitečné, protože čtenáři umožňuje podrobně poznat, jaké údaje byly hodnoceny. Bohatě je citovaná literatura (přes 250 titulů).

Práce je členěna do tří oddílů (Psychosociální aspekty péče o rodičku, Psychosociální aspekty péče o novorozence, Psychosomatická problematika v porodnictví). Jako důvod tohoto netradičního rozdělení diplomové práce uvádí autorka svoji snahu představit v diplomové práci výsledky výzkumů, týkajících se psychosociální dimenze péče o rodičku, novorozence a psychosomatických souvislostí porodního procesu, které provedla a publikovala v odborných časopisech.

Domnívám se, že rozdělení práce do zmíněných tří oddílů je dobré i z dalších důvodů. Takové rozdělení čtenáři velmi usnadňuje seznámit se s tím, jaké jsou hlavní otázky diplomové práce, a umožňuje mu soustředit se na teoretickou analýzu podrobněji než když je téma široké.

Teoretické části všech tří oddílů jsou výborně členěny na otázky, které jsou důležité pro vymezení psychosociálních aspektů péče o rodičku, novorozence i psychosomatické problematiky v porodnictví. Údaje z literatury jsou velmi dobře popsány, výborně jsou vymezovány pojmy, které se v literatuře běžně užívají, ale často v ní nejsou dostatečně podrobně popsány. Jako příklad vynikajícího vymezení pojmů možno uvést rozbor pojmu úzkost a strach (str. 27–35), který začíná rozbohem psychologickým a psychiatrickým, pokračuje rozbohem filosofickým (Kierkegard, Heidegger) a končí v řecké filosofii. Radost čtenáři udělají i vtipné poznámky k některým studiím, na př. na str. 69, že jde spíše o literární než odborné pojednání.

První oddíl: Psychosociální aspekty péče o rodičku

Teoretická část pojednává o psychoprofylaktické přípravě k porodu, sociální opoře v průběhu porodu, komunikaci a informacích, úzkosti a strachu v průběhu porodu,

psychologické péči o rodiče při perinatální ztrátě, poporodních psychických poruchách a jejich prevenci.

Už pouhý výčet analyzovaných otázek ukazuje na široký záběr autorky v problematice významu psychosociálních faktorů v péči o rodičku. Jednotlivé údaje z literatury jsou výborně analyzovány. Domnívám se, že tyto analýzy (jako např. analýza komunikace a informace na str. 20–27) by měly být publikovány ve zdravotnických časopisech, aby se zvedl zájem zdravotníků o tyto otázky. Možná, že zlepšení komunikace s rodičkou by přispělo k tomu, aby se ženy nebály rodit v porodnici a nevyhledávaly možnost родit doma, což může být nebezpečné jak pro rodičku, tak pro novorozence.

Výzkumná část přináší data, získaná obsahovou analýzou polostrukturovaných rozhovorů s rodičkami (n=44) a následnou statistickou analýzou prediktorů spokojenosti, získaných analýzou výsledků dotazníku psychosociálního klimatu porodnice KLI-M (n = 931), který autorka v rámci dvou grantových úkolů v r. 2010 a 2011-2013 použila. Podle těchto analýz bylo možno vymezit, které psychosociální faktory hrají roli v hodnocení kvality perinatální péče rodičkami. Statistická analýza dat zaslouží ocenění.

Druhý oddíl: **Psychosociální aspekty péče o novorozence**

Teoretická část pojednává o porodní situaci očima novorozence, raném kontaktu matka - dítě, o předčasně narozených dětech a dětech se zdravotními komplikacemi, a o zahájení kojení. Na další otázky psychosociálních aspektů péče o novorozence upozorňuje autorka citací svého článku, publikovaném v České gynekologii v roce 2012.

Podobně jako v prvním oddíle tak i v teoretické části tohoto oddílu oceňuji jak šíři rozhledu v dané problematice, tak i uvážlivost v interpretacích. Jako ukázkou uvážlivé interpretace výsledků výzkumů raného kontaktu matky a dítěte může sloužit závěr k této otázce (str. 75).

Výzkumná část tohoto oddílu obsahuje statistickou analýzu dat získaných pomocí dotazníku psychosociálního klimatu porodnice u 199 rodiček. Vymezuje faktory, které mohou podpořit nebo naopak zkomplikovat zahájení kojení.

I ve třetím oddíle: **Psychosomatická problematika v porodnictví**

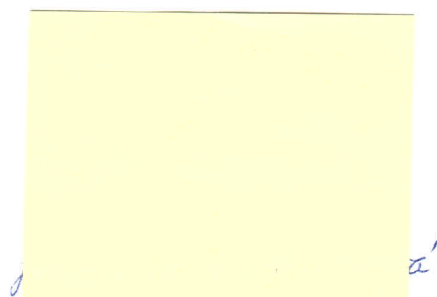
najdeme teoretickou analýzu literárních údajů, která prozrazuje výborný přehled autorky v literatuře a její nezaujatost při interpretaci dat. Empirická část podává výsledky dotazníkového šetření (n=657), na základě kterých byly vymezeny hlavní psychosociální aspekty perinatální péče.

Závěr

1. Téma práce je aktuální a společensky závažné
2. Na práci zejména oceňuji:
  - a) široký rozsah literatury
  - b) výborný popis a vymezení pojmů v literatuře běžně užívaných, ale často nedostatečně podrobně popsanych
  - c) návaznost empirických částí práce na části teoretické
  - d) využití dotazníků, které umožnily vymezit psychosociální faktory, hrající roli v péči o rodičku a dítě
  - e) výbornou statistickou analýzu dat
  - f) uvážlivost v interpretaci získaných výsledků
  - g) plán autorky iniciovat vznik uceleného textu věnovaného psychologickým otázkám v perinatologii

Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě

Návrh hodnocení: výborná

V Praze 30..8.2013

PhDr Jaroslava Dittrichová CSc